

Brüssel, 5.6.2019
COM(2019) 521 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Poola 2019. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu
arvamus Poola 2019. aasta lähenemisprogrammi kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Poola 2019. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Poola 2019. aasta lähenemisprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 21. novembril 2018 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2019) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 21. märtsil 2019 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 21. novembril 2018 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles Poolat ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (2) 2019. aasta aruanne Poola kohta² avaldati 27. veebruaril 2019. Selles hinnati Poola edusamme nõukogu poolt 13. juulil 2018 vastu võetud riigipõhiste soovitude täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud soovitude järelmeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² SWD(2019) 1020 final.

- (3) Poola esitas 26. aprillil 2019 oma 2019. aasta riikliku reformikava ja 29. aprillil 2019 oma 2019. aasta lähenemisprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (4) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013³ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Komisjon esitas täiendavad üksikasjad kõnealuse sätte kasutamise kohta suunistes, milles käsitletakse seda, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega⁴.
- (5) Poola suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa. Oma 2019. aasta lähenemisprogrammis on valitsus ette näinud, et nominaalne eelarvepositsioon halveneb pisut, st puudujäägist 0,4 % SKPst 2018. aastal jõutakse puudujääki 0,6 % SKPst 2022. aastal, kusjuures 2019. aastal on eelarvepositsioon puudujäägis 1,7 % SKPst ja 2020. aastal ülejäägis 0,2 % SKPst. Ümberarvutatud struktuurne eelarvepositsioon (puudujääk 1,1 % SKPst) jõuab 2022. aastal lähedale keskpika perioodi eelarve-eesmärgile, milleks on struktuurne puudujääk 1,0 % SKPst. 2019. aasta lähenemisprogrammi kohaselt väheneb valitsemissektori võla suhe SKPsse 48,9 %-lt SKPst 2018. aastal 40,6 %-le SKPst 2022. aastal. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Samas ei ole piisavalt täpsustatud selliste meetmete toimimise üksikasju, mida on vaja kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärkide saavutamiseks alates 2020. aastast.
- (6) 2019. aasta lähenemisprogrammist nähtub, et Poola rakendas põuuga seotud kompensatsioonimeetmeid ning et nende mõju eelarvele oli 2018. aastal märkimisväärne. Lähenemisprogrammis on esitatud piisavad tõendid selliste täiendavate eelarvekulude ulatuse ja laadi kohta. Põuuga seotud kulude erikäsitlemist võib pidada „ebatavalise sündmuse klausli” kohaldamiseks. Komisjoni hinnangul ulatusid asjaomased lubatud lisakulud 2018. aastal 0,07 %ni SKPst. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõike 1 ja artikli 10 lõike 3 sätted võimaldavad nende lisakuludega arvestada, sest erakordselt ränk põud on ebatavaline sündmus, selle mõju Poola riigi rahandusele on märkimisväärne ning jätkusuutlikkust ei seataks ohtu, kui lubataks ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Seepärast on nende lisakulude arvesse võtmiseks 2018. aasta keskpika perioodi eelarve-eesmärgi poole liikumiseks nõutavat kohandust vähendatud.
- (7) 13. juulil 2018 soovitas nõukogu Poolal tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär⁵ ei ületa 2019. aastal 4,2 %, mis vastab aastasele

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Valitsemissektori esmased netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis kaetakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed

struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst. Komisjoni 2019. aasta kevadprognoosi kohaselt on oht, et 2019. aastal kaldutakse sellest soovitatud kohandusest märkimisväärselt kõrvale.

- (8) Võttes arvesse, et Poola prognoositav SKP lõhe on 2,0 %, ei tohiks valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär 2020. aastal ületada 4,4 %, mis vastab stabiilsuse ja kasvu pakti raames ühiselt kokku lepitud eelarvekohanduste nõuete maatriksi nõuetest tulenevale struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst. Komisjoni 2019. aasta kevadprognoosi kohaselt ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, on oht, et 2020. aastal kaldutakse sellest nõudest märkimisväärselt kõrvale. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et 2019. aastal tuleks võtta stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks vajalikke meetmeid.
- (9) Poola on saavutanud märkimisväärsed edu maksukuulekuse suurendamisel. Samal ajal oli riigis tugev majanduskasv, tööturg oli aktiivne ja selliste töölepingute osakaal, mille puhul tehakse sotsiaalkindlustusmaksid, on järk-järgult suurenenud. Kõik need tegurid aitasid kaasa avaliku sektori tulude suurenemisele. Osa suurenenud tulust on tsüklilist laadi ja võib makromajandusliku keskkonna halvenemise korral kaduda. Samal ajal on viimastel aastatel suurenenud avaliku sektori kulutuste suhe SKPsse. Mitu uut kulukategooriat on püsivat laadi ja neid ei pruugi lähitulevikus olla lihtne muuta. Lisaks sellele satub Poola riigi rahandus tulevikus kulutuste suurendamise surve alla, eelkõige elanikkonna vananemise tõttu. Need tegurid võimendavad vajadust uute vahendite järele kulutuste juhtimise tugevdamiseks, sealhulgas kulutuste tulemuslikkuse ja tõhususe korrapäraseks hindamiseks. 2018. aastal jätkas Poola eelarvemenetluse parandamist, kuid kogu reform on keeruline ja seda rakendatakse järk-järgult mitme aasta jooksul. Võttes arvesse, et eelarveraamistik on üldiselt tugev ja sõltumatud institutsioonid täidavad osa ülesannetest, mida tavaliselt täidavad eelarvenõukogud, on Poola endiselt ainus liikmesriik, kus puudub sõltumatu eelarvenõukogu. Kuigi Poola ei ole teinud edusamme vähendatud käibemaksumäära laiaulatusliku kasutamise piiramisel, algatas valitsus reformi, mis võib muuta määrad lihtsamaks ja tuua kaasa vähem vigu.
- (10) Keskmise pensioniiga tõusis kuni 2017. aastani tänu varasematele reformidele, nagu ennetähtaegselt pensionile jäämise võimaluste kaotamine ja seadusjärgse pensioniea järkjärguline tõstmine. Kuid 2018. aastal vähenes nii meeste kui ka naiste keskmine pensioniiga, mis tuleneb seadusjärgse pensioniea alandamisest 2017. aasta lõpus. Võttes arvesse tööealise elanikkonna vähenemist, on tegeliku pensioniea jätkuv kasv tööturul osalemise ja seega ka majanduskasvu seisukohast esmatähtis. Samuti on väga oluline tagada tulevaste pensionide piisavus, hoida ära vaesust vanas eas ja seega parandada ka pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkust. Seadusjärgse pensioniea alandamisel 60 aastale naiste puhul ja 65 aastale meeste puhul 2017. aasta sügisel on oluline negatiivne mõju tulevaste pensionihüvitiste tasemele ning see toob kaasa märkimisväärse pensionilõhe meeste ja naiste vahel. Kehtivad eripensioniskeemid toovad kaasa eelarvekulud ja vähendavad töötajate liikuvust sektorite vahel. Põllumajandustootjate spetsiaalne sotsiaalkindlustussüsteem, mille rahastamise kulu on ligikaudu 0,8 % SKPst, pärsib tööjõu liikuvust ja soodustab varjatud töötust põllumajanduses.
- (11) Tänu soodsale makromajanduslikule keskkonnale on olukord Poola tööturul olnud viimastel aastatel väga hea. Tööhõive määr on jätkuvalt suurenenud, samas kui töötuse

või õigusaktidekohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

määr stabiliseerus pärast mitu aastat kestnud langust 2018. aastal ajalooliselt madalal tasemel (alla 4 %). Teatavate elanikkonnarühmade, eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate, puudega inimeste ja nende hooldajate ning eakate osalemine tööturul on aga võrreldes teiste liikmesriikidega jäänud tagasihoidlikuks. Poola sotsiaalhüvitiste süsteem ei paku tööleasumiseks piisavaid stiimuleid. Lapsetoetus on aidanud vähendada vaesust ja ebavõrdsust, kuid sellel on tema suuruse ja ülesehituse tõttu olnud negatiivne mõju lapsevanemate (peamiselt naiste) osalemisele tööturul. Alla kolmeaastaste laste osalemine ametlikus lapsehoiuis on endiselt üks ELi tagasihoidlikemaid. Lisaks teevad pikaajalist hooldust enamasti pereliikmed, kellel puudub peaaegu igasugune institutsiooniline toetus, ja see takistab hooldajate töötamist. Seadusjärgse pensioniea alandamine on ergutanud eakamaid töötajaid tööturult lahkuma. Sisseränne ELi mittekuuluvatest riikidest on aidanud rahuldada tööjõunõudluse kasvu, kuid on märke, et võõrtööliste jätkuvat sissevoolu võib olla raske säilitada.

- (12) Aastatel 2015–2017 võttis Poola meetmeid tööturu killustatuse vähendamiseks, piirates tähtajalise töösuhte kuritarvitamise võimalust, suurendades teatavate mittestandardsete töölepingute puhul sotsiaalmakseid ja kehtestades teatavale osale neist lepingutest minimaalse tunnitasu. Kuigi ajutiste lepingute osakaal on alates 2015. aastast tänu võetud meetmetele ja töötajate puudusele vähenenud (kusjuures see protsess isegi kiirenes 2018. aastal), on see endiselt üks suuremaid ELis. Edasisi seadusandlikke muudatusi selles küsimuses ei tehtud, kuna tööseadustiku reformi lõpuks siiski ei rakendatud. Võimaliku probleemina on esile kerkimas füüsilisest isikust ettevõtjate ja ebastandardsete lepingutega töötajate tulevaste pensionide piisavus.
- (13) Kvaliteetne haridus- ja koolitussüsteem, mis võtab arvesse elukestvat perspektiivi ja mida toetavad piisavad investeringud, võib olla esmatähtis tegur, mis toetab Poola tulevase kasvuväljavaateid. Inimestele selliste oskuste ja pädevuste andmine, mida on vaja töö leidmiseks kiiresti muutuval tööturul, on esmatähtis ülesanne, mis soodustab nii tööjõu osalemist kui ka majanduse innovatsioonivõimet. Täiskasvanute hariduses ja koolituses osalemise määr on ELi keskmisest palju madalam ja kutseõpet ettevõtetes ei kasutata piisavalt. Koos teatavate puudujääkidega digioskustes ning ka kirja- ja arvutamisoskuses, eriti kõrghariduseta täiskasvanute puhul, takistab see nende tööalast konkurentsivõimet. Õpetajate koolituse ebapiisav kvaliteet ja lüngad nende oskustes avaldavad hariduse kvaliteedile tõenäoliselt negatiivset mõju. Samuti esineb puudusi kõrghariduse kvaliteedi tagamise süsteemis. Hoolimata hiljutistest kutse- ja kõrghariduse reformidest puudub endiselt täiskasvanuhariduse tõhus koordineerimine ning mitmesuguste poliitikameetmete mõju hariduse ja koolituse kvaliteedile ning oskuste tasemele ei ole selge.
- (14) Poola pikaajalised majanduslikud väljavaated sõltuvad majanduse innovatsioonivõimest. Poola on innovatsiooninäitajate osas siiski mahajääjate hulgas, madala tehnoloogilise tasemega sektoritel on riigi majandusstruktuuris oluline osa ja innovatsioonitulemused on piirkonniti väga ebahühtlased. Kuigi on võetud mõned meetmed teadusasutuste ja ettevõtjate koostöö parandamiseks, on ikka veel palju rahalisi ja mitterahalisi takistusi. Peamisteks takistusteks on eelkõige keerukad haldusmenetlused ja akadeemiliste ringkondade piiratud oskused avaliku ja erasektori ühiste teadus- ja arendusprojektide juhtimisel. Klasterite ja ametlike ettevõtete võrgustike (eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning suurte ettevõtete vahelised võrgustikud) roll uuenduslike lahenduste levitamisel on endiselt väike. 2018. aasta kõrgharidusreform aitab parandada Poola teadusmaastiku teatavaid aspekte, kuid

käsitleb üksnes osaliselt selliseid olulisi probleeme nagu teadussektori killustatus, teadlaste palgad või Poola teaduse rahvusvahelistumine. Riigisisised kogukulutused teadus- ja arendustegevusele olid 2017. aastal ligikaudu pool liidu keskmisest, kusjuures piirkondlikud erinevused on suured.

- (15) Tervisenäitajad on jätkuvalt paranenud, kuid jäävad alla ELi keskmise. Meeste eluiga on naiste omast keskmiselt 8,2 aastat lühem, samas kui vastav vahe kõrgema ja madalama haridustasemega poolakate vahel on 10 aastat. Tervishoiu kättesaadavust ja tõhusust mõjutavad madalad kulutused ja töötajate nappus. Praktiseerivate arstide ja õdede arv võrreldes elanikkonna suurusega on üks liidu madalamaid ning veerand meditsiinitöötajatest on pensioniea ületanud. Rahuldamata vajadus arstiabi järele vähenes 2017. aastal, kuid on endiselt üks ELi suuremaid, ja teatavate protseduuride ooteajad on alates 2010. aastast oluliselt pikenenud. Poola on kaardistanud tervishoiuvajadused, kuid puuduvad veel vahendid tervishoiuteenuste ostmise ja investeeringute tegemise otsuste toetamiseks. Tervishoiusüsteem on liiga haiglapõhine ning esmatasandi arstiabi ja ambulatoorne ravi on endiselt vähearenenud. Pikaajalise hoolduse süsteem on nõrk ning puuduvad standardteenused ja ühtne strateegiline lähenemisviis. Enamasti teevad pikaajalist hooldust mitteametlikud hooldajad, sageli pereliikmed, kellel on vähe institutsioonilist tuge. 2017. aastal olid Poola riiklikud tervishoiukulutused 4,7 % SKPst, mis on oluliselt alla ELi keskmise (7 % SKPst). Poola kavatab neid kulutusi lähiaastatel järk-järgult suurendada. Kuid seda võib olla raske teha, pidades silmas, et hiljuti teatavaks tehtud kavatsus suurendada sotsiaalsiirdeid keskmise ja suure sissetulekuga kodumajapidamistele piirab tulevikus eelarvepoliitilist manööverdamisruumi.
- (16) Kuigi Poola taristu on märkimisväärselt paranenud, on mõnes sektoris endiselt olulisi ühenduvuse puudujääke. Maanteeinvesteeringud, mis tuleb riikliku teedeehitusprogrammi kohaselt lõpule viia 2024. aastaks, on suunatud peamiselt Poola idaossa, jättes mõned põhjapoolsed piirkonnad vähem ühendatuks. Üleeuroopalises raudteetranspordivõrgus on ikka veel olulisi lünki ning raudteeinvesteeringud edenevad maanteeinvesteeringutest aeglasemalt. Liiklussurmade arv on endiselt üks liidu suurimaid. Linnades esineb üha suuremaid liikuvusprobleeme, nagu liiklusummikud ja õhusaaste, mis on tingitud kasvavast sõiduautopargist ja vanade sõiduautode suurest osakaalust. Maanteetranspordist tulenev kasvuhoonegaaside heide on viimase viie aasta jooksul oluliselt suurenenud. Praegused stiimulid vähesaastavate ja aktiivsete ühistranspordivõimaluste kasutamiseks on nimetatud probleemide lahendamiseks ebapiisavad. Interneti püsiühendus on Poolas endiselt üks liidu vähemarenenumaid ning ülikiire lairibaühendus on kättesaadav peamiselt suurtes linnades.
- (17) Poola majandus on liidus CO₂ heitkoguste seisukohast üks ebatõhusamaid. Avaliku ja erasektori hoonete halb isolatsioon toob kaasa suurema energiatarbimise ja energiaostuvõimetuse. Poolas on ka liidu kõige suurema õhusaastega linnad, eriti lõuna- ja keskiirakonnas. Investeeringud energiatõhususse, eelkõige ehitussektoris, vähese CO₂-heitega ja puhtama energia osakaalu suurendamine ning transpordi heite vähendamise toetamine aitaksid piirata sõltuvust fossiilkütustest ja vähendada õhusaastet, vähendades samal ajal sotsiaalkulusid ja parandades elukvaliteeti. Praegune õiguskeskkond, sealhulgas gaasivarude kogumise seadus, elektrihinna külmutamise seadus ja maismaa tuuleparke käsitlevad õigusnormid, võib pärssida investeeringuid elektri- ja gaasiturgudel ning mõjutada Poola energiaspektori ja energiamahukate tööstusharude konkurentsivõimet pikas perspektiivis.

- (18) Uute ja läbivaadatud õigusaktide kvaliteet ning stabiilne ja prognoositav ettevõtluskeskkond on soodsate majandustingimuste säilitamiseks ja erainvesteeringute kasvu toetamiseks väga olulised. Ebastabiilne õigusraamistik ja muud ettevõtete laienemist takistavad tõkked mõjutavad negatiivselt investeerimistegevust ja tootlikkust. Tulemusliku dialoogi loomine kõigi sidusrühmadega aitaks parandada õigusaktide kvaliteeti ja soodustaks vajalike muudatuste arvu vähenemise kaudu ettevõtluskeskkonna stabiilsust. Seepärast aitaks sotsiaalpartnerite ja üldsusega konsulteerimise rolli tugevdamine (tagades konsulteerimiseks piisava ajavahemiku, parandades protsessi käigus kogutud sidusrühmade arvamuste arvessevõtmist ja vähendades nende seaduste arvu, mille puhul konsulteerimine ei ole nõutav) oluliselt vähendada õigusaktide sagedasest muutmisest tulenevat halduskoormust, suurendada investeeringuid ja edendada jätkusuutlikku majanduskasvu pikas perspektiivis. Komisjon on seisukohal, et Poolas püsib õigusriigi põhimõtte tõsise rikkumise oht ja olukord on halvenemas, kuna paljud vaidlustatud meetmed on rakendamisel ja konsolideerimisel. Need probleemid on seotud Euroopa Kohtus käimasolevate menetlustega ja Euroopa Liidu lepingu artikliga 7. Õiguskindlus ning usaldus õigusloome-, maksu- ja muu poliitika ning institutsioonide kvaliteedi ja prognoositavuse vastu on investeerimiskeskonna olulised tegurid.
- (19) ELi vahendite kavandamine ajavahemikuks 2021–2027 võib aidata kõrvaldada mõningad soovitud nimetatud puudused, eelkõige riigiaruande⁶ D lisas käsitletud valdkondades. See võimaldaks Poolal kõnealuseid vahendeid asjaomaste sektorite puhul võimalikult hästi ära kasutada, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi.
- (20) Viimastel aastatel on riigi roll pangandus-, kindlustus- ja energiasektoris oluliselt suurenenud. Riigi osaluse suurenemine kujutab endast uut väljakutset konkurentsile ning õigus- ja juhtimisraamistikule. Pidades silmas võimalikke huvide konflikte ning finantssektori ja riigi tugevamat seotust, muutub valitsemise kvaliteet ning reguleerivate asutuste ja järelevalve sõltumatus üha olulisemaks.
- (21) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2019. aasta lähenemisprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1⁷,

SOOVITAB Poolal võtta 2019. ja 2020. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2020. aastal 4,4 %, mis vastab aastasele struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst. Astuda täiendavaid samme avaliku sektori kulutuste tõhususe parandamiseks, sealhulgas eelarvemenetluse täiustamise kaudu.
2. Tagada tulevaste pensionihüvitiste piisavus ja pensionisüsteemi jätkusuutlikkus, võttes meetmeid tegeliku pensioniea tõstmiseks ja reformides eripensionide süsteemi. Suurendada tööturul osalemist, sealhulgas lapsehoiu ja pikaajalise hoolduse kättesaadavuse parandamise teel, ning kõrvaldada järelejäanud takistused püsivamat laadi töölepingute sõlmimiseks. Edendada kvaliteetset haridust ja tööturu jaoks vajalike oskuste omandamist, eelkõige täiskasvanuhariduse kaudu.
3. Tugevdada majanduse innovatsioonivõimet, sealhulgas toetades teadusasutusi ja nende tihedamat koostööd ettevõtetega. Keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas innovatsioonile, transpordile, eelkõige selle säästlikkusele, digi- ja energiataristule, tervishoiule ja puhtamale energiale, võttes arvesse piirkondlikke

⁶ SWD(2019) 1020 final.

⁷ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõikele 2.

erinevusi. Parandada regulatiivset keskkonda, eelkõige tugevdades sotsiaalpartnerite ja üldsusega konsulteerimise rolli õigusloomeprotsessis.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*